

Pokus s proším Varidolem.

Pravděpodobně v každé základní organizaci prožívají včelaři na jaře stejné dilema. Kolik objednat léčiva na varroázu? Objednat léky podle počtu zazimovaných včelstev s mírnou rezervou anebo raději počet zvýšit, aby to vyšlo s jistotou? V naší ZO ČSV Vrbno pod Pradědem (www.vcelarivrbno.webnode.cz) jsme to letos neodhadli dobře. Přibylo nám mladých včelařů a včelstev. Léky jsme tedy doobjednávali, ale všechno jsme stihli včas, díky okamžité dodávce z VÚVČ v Dole. Nicméně z let minulých máme několik lahviček s prošlým datem spotřeby. Datum spotřeby na skleničce s Varidolem je zpravidla do 7. měsíce příštího roku. Vystala otázka, zda je datum uvedeno s jakousi rezervou, tedy zda lék není ještě účinný i později. Rozhodli jsme se to vyzkoušet. Použili jsme lék dodaný v roce 2011, který měl datum spotřeby 7/2012. Od roku 2011 ležel na včelíně a podléhal teplotám v zimě pod -20 °C a v létě až +30 °C. Při pohledu proti světlu byl mírně zakalen. Pokus jsme provedli na stanovištích tří včelařů, celkem na 32 včelstvech. Pro samotný pokus jsme si včelstva rozdělili každý na dvě podobné skupiny. Tak aby se například vytvořené oddělky, slabá i silná včelstva, nebo včelstva se stejně starými matkami vyskytovaly při léčení jak ve skupině se starým lékem, tak ve skupině s letošním lékem. Fumigaci jsme všichni prováděli stejným způsobem, zapálené knoty s Varidolem jsme umístili pod včelstva do podmetu. Výsledné hodnoty spadu roztočů po jednom dni od aplikace léčiva jsou uspořádány v následující tabulce.

Lék z roku 2011

stanoviště	číslo úlu	počet roztočů
3	4	2400
3	7	1800
1	9	1600
1	10	800
1	8	660
1	11	500
3	11	348
1	12	250
2	3	215
3	1	196
2	8	144
2	4	110
3	10	102
3	9	86
2	11	62
2	7	24

Průměr

581

Medián

233

Lék z roku 2014

stanoviště	číslo úlu	počet roztočů
3	2	1680
2	1	1632
3	5	1100
1	2	1000
1	3	1000
1	5	800
3	3	600
1	6	260
2	9	231
2	2	227
3	8	150
1	7	110
2	10	96
3	6	92
2	6	57
2	5	8

Průměr

565

Medián

246

Stanoviště 1 – František Herout, 2 - Martin Kočí, 3 – Jan Valla.

Přestože počty roztočů se mezi jednotlivými včelstvy řádově liší, je i z prostého porovnání sloupců pro léky z roku 2011 a 2014 zřejmé, že jejich účinnost je srovnatelná. O tom lépe než přesné hodnoty spadu roztočů vypovídají hodnoty průměru a mediánu uvedené v dolní části tabulky.

Pro nás z toho všeho vyplývají dvě podstatné zprávy. Ta dobrá, že lék je i po třech letech účinný. Ta špatná, že roztočů je letos moc.

jednatel ZO ČSV Vrbno p.P.

František Herout

frantisek.herout@iol.cz